

Motion till riksdagen

1985/86:Jo718

Sven Munke (m)

Ändring av miljöskyddslagen

Enskilda personer råkar ofta ut för skador om de bor i grannskapet av miljöfarlig verksamhet. Det mest kända fallet är BT-Kemi i Teckomatorp.

Vid miljöskyddslagens tillkomst framförde statsrådet att möjligheterna för allmänheten att domstolsvägen få ersättning för skador som uppstått på grund av miljöfarlig verksamhet borde införas i miljöskyddslagen. Dessa gäller oavsett om verksamheten har prövats eller inte. Statsrådet och även riksdagen ansåg att domstolsvägen måste "stå öppen också för den som vill föra talan om förbud mot eller om skyddsåtgärder med anledning av sådan verksamhet". (Prop. 1969:28, s. 285.)

Denna öppning finns dock enbart för den som drabbas av verksamhet som inte har tillstånd enligt miljöskyddslagen. Om verksamheten har tillstånd är det endast naturvårdsverket som kan begära omprövning av verksamheten.

I förarbetena till miljöskyddslagen betonas gång på gång att den som har tillstånd "bör kunna gå ut ifrån att tillståndet normalt sett kommer att bestå i oförändrad form för längre tid". "Tillståndsbeslutet bör ge företagaren en tryggad ställning." "Det innebär en stor rättsosäkerhet om tillståndshavaren riskerar" domstol när som helst. (Prop. 1969:28, s. 235-236.)

Det händer dock som oftast att en viss typ av störningar förbises vid tillståndsprövning eller att problem uppstår som inte kunde förutses eller som missbedömts av myndigheterna. Miljö- och hälsoskyddsnämnderna kan i sådana fall inte själva med hjälp av hälsoskyddslagen skydda den enskilde från störningar som verksamhet med tillstånd medför. Det är mycket viktigt om rättssäkerhet för närboende skall tryggas att dessa ges samma möjlighet att föra sin talan som företaget har som kan begära mildring av villkor som är strängare än nödvändigt eller om omständigheter uppstår som icke förutsågs när tillståndet meddelades (27 § ML).

Erfarenheterna visar att företaget har mycket stor trygghet när det fått tillstånd. Samhället och tekniken ändras däremot snabbt, varför de motiv som finns för de bestämmelser i miljöskyddslagen som hindrar den enskilde att på rättslig väg skydda sig mot miljöfarlig verksamhet måste anses otidsenliga.

Företagens trygghet kan säkras genom att den enskilde får föra sin talan inför samma myndighet som gett tillståndet. Det innebär att även sakägare kan begära omprövning av verksamheter som har tillstånd med stöd av 26 § ML om de kriterier som finns i 23-25 §§ är uppfyllda. Nu kan endast naturvårdsverket begära sådan prövning.

Hemställan

Mot. 1985/86

Jo718

Med stöd av det anförda hemställer jag

att riksdagen beslutar att ändra 26 § miljöskyddslagen (SFS 1981:420) så att den får följande lydelse:

Fråga som avses i 23–25 §§ prövas efter framställning av statens naturvårdsverk eller sakägare.

Stockholm den 21 januari 1986

Sven Munke (m)